

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Carolyn Brown
THE LADIES ROOM

Text copyright © 2011 by Carolyn Brown

All rights reserved

This edition made possible under a license arrangement originating with
Amazon Publishing, www.apub.com

Translation Copyright © 2018 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02176-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

KEROLIN BRAUN

PRICA
& NAMA

Prevela Aida Bajazet

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2018.

Prvo poglavlje

Budem li se još samo jednom promeškoljila na ovoj klupi, moja baka Gerta ustaće iz onog svetloružičastog sanduka i zlobno će me saseći pogledom onako kako je uvek činila dok sam bila dete, kad nisam mogla mirno sedeti u crkvi. Gertruda Martin ni mrtva ne bi trpela meškoljenje na sahranama, pogotovo ne na svojoj. Budući da je celog života bila zajedljiva i cinična, i da je bez pardona sasipala ljudima u lice sve ono što misli, sigurna sam da ni sad ne bi ostala ravnodušna prema šuškanju mojih najlonki dok prekrštam noge.

Trebalo je da odem u toalet pre početka opela. Međutim, četiri kafe posrkanе tog jutра i litar koka-kole ispijen na putu do crkve nisu stigli do moje bešike sve dok se sveštenik nije nakašljao i započeo besedu koja će, kako mi se čini, trajati do sudnjeg dana. Dok mučenik ne bude uspeo da sprovede baku Gertu kroz kapiju raja, svi ćemo ovde pocrkati od gladi. Srećom imam snikers čokoladicu i kesicu čipsa u tašni, i desetak kilograma viška sala na butinama. Ako ništa drugo, bar neću biti ta koja će sledeća zakucati Svetom Petru na vrata.

Još jednom sam prekrstila noge i pokušala da se koncentrišem na sveštenikove reči, čisto da bih skrenula pažnju s problema koji me je mučio. Imalo je efekta svega dva minuta. Budući da je razmak između dva reda klupa bio toliko uzan da je kroz njega jedva mogla da se provuče anoreksična tinejdžerka, morala sam da hodam postrance. To što sam ustala usred opela bilo je dovoljno neoprostivo samo po sebi, međutim, to što sam pritom morala da podignem još desetero sigurno je bilo dovoljno drsko da vaskrsne baku Gertu. Bukvica koju bi mi tad očitala verovatno bi sparušila moju jadnu bešiku i pretvorila je u suhu grožđicu.

Otrčala sam do ženskog toaleta cupkajući celim putem. Čim sam kročila unutra, zadigla sam usku crnu suknju i uletela u jednu od dve kabine. Zavukla sam prste između hulahopki i tela i snažno povukla čarape ka kolenima, ali uspela sam samo da proteram nokat kroz tkaninu. Mislila sam da se najlonke i svemirski brodovi prave od istog materijala i da ih ne mogu pocepati ni rafalna paljba ni nategnutost usled povelikog viška kilograma.

Dok sam pažljivo navlačila uništene čarape, u toalet su ušle moje rođake Marti i Betsi. Prepoznala sam ih po glasovima čim su progovorile. Pušile su još od vremena kad su to činile skrivajući se iza ambara, a uz to – smrdjele su na dim kao da su upravo izašle iz pušnice.

„Kad se završi ovo dosadno opelo, umešaćemo se neprimetno među ostale da bi svi pomislili da smo zakasnile, pa smo zato morale da sedimo u poslednjem redu“, rekla je Marti.

To je baš glupo. Ionako će svi znati da nisu prisustvovale opelu. Naravno, znaće i to da sam ja otišla usred službe, ali, ako ništa drugo, bar sam prisustvovala jednom njenom delu. Volela bih da sam imala petlju da izađem i izgrdim ih zbog toga što su zakasnile i što se kriju u toaletu. Ipak, nisam to učinila. Sahrane nisu mesto za svađu. Mislim, nije bilo ni mesto ni vreme za tako nešto. Baš kad sam se uhvatila za kvaku da izađem iz kabine, čula sam da spominju moje ime. Tiho sam spustila poklopac na ve-ce šolji i sela na njega.

„Jesi li videla da li je Trudi došla?“, upitala je Betsi.

„Naravno da jeste. Znaš i sama da uvek igra po pravilima. Stara, dobra, pouzdana Trudi. Ta se nikad nije pobunila ni zbog čega niti će ikad to učiniti. Umreće poslušna. Mene samo zanima onaj deo kad budu čitali testament“, odvrtila je na to Marti.

„Šta ako je baka Gerta tebi ostavila kuću? Šta ćeš uraditi s njom?“, želela je da zna Betsi.

„Unajmiću buldožer i sravniti je sa zemljom. Onda ću prodati parcelu i jednim delom novca poplaćati zaostale račune. Ostatak ću potrošiti na kupovinu garderobe. Ne bih se gnjavila s onim bakinim starudijama ni za noć provedenu s Bredom Pitom.“

Betsi se na to glasno zakikotala. „Budem li ja naslednica, angažovaću neku poznatu aukcijsku kuću. Znam da uzimaju visoke provizije, ali zato njihovi ljudi stvarno dobro obavljaju posao. Kad budu rasprodali sve Gertine stvari, uzeću svoj deo novca i otići na neko lepo krstarenje.“

Pre nego što je Marti opet progovorila, čuo se zvuk paljenja cigarete. Hvala bogu pa ovde nije bilo prozora, jer da jeste, kroz njega bi verovatno uletela nebeska munja i spalila ih obe za kaznu što puše u crkvenom toaletu.

„Plašim se da ćeš tim novcem jedva uspeti da platiš kampovanje na jezeru Teksoma. U svakom slučaju, kuća će pripasti ili meni, ili tebi, ili Trudi. Nas tri smo Gertine jedine žive naslednice. Ako ne računamo Trudinu majku. Ali ona boluje od Alchajmerove bolesti, tako da čisto sumnjam da bi Gerta njoj ostavila kuću.“

„Jadna Trudi. Baš mi je žao te sirotice. Nek joj se bog smiluje“, rekla je Marti sažaljivim tonom.

Nagnula sam se prema vratima i jako naćulila uši. Stvarno bi bilo glupo da sad izađem. Sigurno bih se posvađala s njima, ali čak i da ne dođe do sukoba, živo me je zanimalo čime sam to zaslužila da me nazivaju *jadnom* i zbog čega to bog treba da mi se *smiluje*.

„Tužno je to, zar ne? Ali šta da se radi, Trudi je uvek bila i ostala ista. Sećaš li se kako smo, dok smo bile male, uvek uspevale da je ubedimo u sve što smo htele. Ona je baš tupava. Ponaša se kao noj. Čim malo zagusti, glava joj je u pesku, a debelo dupe u vazduhu“, rekla je Marti.

U grlu mi se zaglavila poveća knedla. Morala sam desetak puta da progutam pljuvačku ne bih li je proterala kroz jednjak. Njih dve bi sigurno čule kako gutam da nisu bile toliko zauzete ogovaranjem.

Betsi se ponovo zakikotala. „Možda ona nije toliko tupava, već samo naivna. Izgleda da uopšte ne primećuje šta se dešava oko nje. Slepa je kod očiju. Ali znaš, meni se čini da je ona jedina iskreno volela Gertu.“

„Svako ko je voleo tu matoru zajedljivu vešticu zaslužuje da živi u neznanju. Obećaj mi da joj nećemo ništa reći. Neka ćurka živi u zabludi. Uostalom, Trudi je odmalena imala sve, a nas dve ništa. Znaš, oduvek sam joj zavidela na tome. Neka se sad i ona malo pomuči. Bude li *ona* nasledila Gertinu kuću, sigurno će slomiti kičmu od posla da bi sve dovela pod konac. Već je vidim kako kao glupača razvrstava sve one bakine drangulije i heklane miljee po abecednom redu“, rekla je Marti.

Pocrvenela sam od besa. Kad sam saznala za bakinu smrt, upravo tako sam razmišljala o njenim stvarima. One možda ne vrede mnogo, ali svakako bi dobro došle nekoj dobrotvornoj ustanovi.

„Takva je naša Trudi – dok se ona zamajava dobrim delima, slonovi joj prolaze pred očima“, kazala je Betsi kikoćuci se. „Daj mi jedan dim. Misliš li da će nas bog kazniti zbog ovog pušenja u crkvi? Hajde da sad izađemo i umešamo se u masu, jer ionako nećemo moći da zapalimo još najmanje sat vremena.“

Cela koža mi je zabridela kao da su me pčele izujedale. Zar sam ja stvarno toliko providna? Zar one zaista imaju tako nisko mišljenje o meni?

„Bog nas verovatno neće kazniti, ali baka Gerta sigurno hoće. Možda bi Dru mogao da urazumi Trudi i privoli je da sruši onu staru kućerinu“, rekla je Marti. „On je sposoban advokat. Verujem da Trudi ne mari za to koliko novca treba da uloži u tu kuću niti koliko treba da se pomuči da bi je dovela u red.“

Dim njihove cigarete provukao se ispod vrata kabine. Brzo sam prekrila nos i usta rukom da se ne bih zakašljala. To bi bila prava katastrofa. Budem li se sad razotkrila, započeću, bez sumnje, dugogodišnji porodični rat. I onda će baka Gerta ustati iz onog ružičastog sanduka i sve

tri nas grubo prekoriti što smo to učinile u ženskom toaletu, i to u toku trajanja njene sahrane.

„Šta misliš, zna li Trudi za sve nestašluke svog supruga i ćerke? Ili jadnica i dalje drži glavu u pesku i ne vidi šumu od jednog drveta?“, upitala je Betsi.

„Ako ne zna, onda je gluplja nego što sam mislila. Svi u gradu znaju šta Dru radi“, kazala je Marti. „Kako je onda moguće da Trudi to ne zna? Pa to traje od prve nedelje njihovog braka.“

Toliko snažno sam se namrštila da sam osetila kako mi se na čelu stvaraju nove bore. Šta je to što svi znaju o mom suprugu *osim jadne Trudi* i zbog čega to *bog treba da mi se smiluje*? I šta to one znaju o Kristal, mojoj odrasloj ćerki, što ja ne znam?

Marti je nastavila nešto tišim glasom: „Sećaš li se onog kad je Trudi za ćerkin sedmi rođendan odvela Kristal i njene drugarice u Dalas da gledaju *Dizni na ledu*? E pa tad je Lori Lu bila kod mene da uzme recept za onu moju pikantnu pileću salatu. Sutradan ujutru, dok sam uzimala novine s praga, videla sam je kako izlazi iz Druove kuće. Bolje rečeno: iz njegove spavaće sobe.“

Želudac mi se isprevrtao trideset devet puta i, kad se konačno smirio, osetila sam snažnu mučninu. Budem li se sad ispovraćala, njih dve će me čuti i onda ću morati da slušam njihova izvinjenja o tome kako je trebalo da mi kažu za neverstvo mog muža, ali eto, nisu htele jer su mislile da znam i da sam se pretvarala da ne znam samo da bih tako sačuvala brak. Ovo što sam upravo čula za mene je bilo mnogo gore od crvića sumnje koji me je godinama izjedao. Jesam sumnjala da me je Dru varao, ali nisam imala dokaz za to. Međutim, moje dve rođake upravo su mi otvorile oči i pokazale Druovo pravo lice i sad smesta moram nešto da preduzmem u vezi s tim.

Volela bih da sam ponela onaj svoj pištoljčić iz noćnog ormarića pored kreveta. Da sam ga ponela, onda bi čuvar, koji će posle pomena sigurno doći da počisti crkveni toalet, pronašao na podu dva ženska leša sa po jednim metkom u čelu. Eto, to bi se dogodilo da sam samo bila dovoljno pametna da umesto čokoladica strpam pištolj u tašnu.

Uši su me toliko zbolele kao da je Betsi sve ono što je rekla izgovorila urlajući, a zapravo je govorila normalnim tonom. „Znaš, nije njemu Lori Lu prva“, nastavila je zajedljivo. „Taj je očijukao i flertovao sa svim ženama čak i na sopstvenom venčanju. Jedina osoba koja ne zna da je njen bogati i zgodni suprug najveći ženskaroš u gradu jeste jadna Trudi. Ona sirotica misli da je on samo bogat i zgodan. Oduvek sam govorila da, ako stvarno ne vidi kakav joj je muž, onda zaslužuje da je pravi budalom. Čula sam da se Dru sad zabavlja s onom mladom plavokosom blagajnicom iz njegove banke. Mislim da se zove Čeriti ili tako nekako. Jesi li primetila da su, što je Trudi starija i zapuštenija, Druove devojke sve mlađe i lepše. Pa videla si kako ta Čeriti izgleda, zar ne? Zategnuta je kao struna i lepa kao boginja.“

„Ma da. Znam šta hoćeš da kažeš. Moj najstariji sin jednom je pozvao tu Čeriti da izađe s njim, ali ga je hladno odbila. Sad znam i zbog čega. Moj Doni Džejms nema toliko love da joj kupuje sve one skupe novotarije kojima je Dru obasipa. Kako vidim, mala odnedavno vozi nov-novcat tanderberd. A svi znamo koliko te igračke koštaju.“

Nastupila je kratka pauza pre nego što je Marti iznova progovorila. Sudeći po dimu koji se opet podigao, rekla bih da je bila zauzeta paljenjem cigarete koja joj se u međuvremenu ugasila. „Ta Čeriti bi mu po godinama mogla biti ćerka. Ej, a šta kažeš na to što se njihova Kristal tajno udala u Las Vegasu za onog bezveznjakovića? Mogla je i boljeg odabrati. Taj će je sigurno uništiti“, izgovorila je polušapatom.

„Čekaj. Ćuti malo“, prošaputala je Betsi, posle čega sam i ja čula kako su zaškripala ulazna vrata.

Možda bih sad mogla da izletim i na brzaka ih obe zadavim najlonkama. Baš bih volela da vidim njihove iskolačene oči i pomodrela lica. Ako posle ubistva ponovo navučem čarape na sebe, niko neće moći da pronade oružje kojim je počinjeno.

Betsi je nastavila šapatom: „Izgleda da svi odlaze iz crkve. Sad je pravo vreme da izađemo odavde i ubacimo se među ostale. Nabaci tužan izraz i, molim te, posisaj pepermint bombonu. Smrdiš kao fabrički dimnjak.“

Kad su se vrata zatvorila za njima, konačno sam izdahnula na usta. Ne znam ni sama koliko dugo sam zadržavala dah, ali znam da mi se već bilo zavrtilo u glavi. Naslonila sam se čelom na metalni zid kabine. Njegova hladnoća malo me je osvežila i sprečila da se ne onesvestim, ali ipak nije mogla da spreči bujicu suza koja je provalila iz mene. Plakala sam sve dok me oči nisu zbolele.

Oduvek sam imala savršen porodični život, dok su moje dve rođake stalno brljale i udavale se svaka po pet puta. Međutim, tek sad sam shvatila da je jedina razlika između mene i njih bila u tome što je moj život bio ispunjen gnusnim lažima, a njihov nije.

Pošto sam nekako obuzdala nestabilne noge da ne pokleknu pod težinom, uspeła sam da stanem na njih. Ali, kako sam se uspravila, tako mi je kroz onu rupicu probušenu noktom izletela krofnica sala, zbog koje mi je otišla žica na čarapi, i to – skroz do kolena. Bude li *jadna, neugledna Trudi* prestala da prekršta noge tokom večere, možda joj se žica na čarapi neće oparati sve do članaka. To bi stvarno bila velika sramota.

Kad sam se pogledala u ogledalo, umalo nisam iz istih stopa odjurila do automobila i nestala s lica zemlje. Oči su mi bile crvene i podbule od plača, a obrazi išarani crnim tragovima razlivene maskare. Brada mi je još podrhtavala i curilo mi je iz nosa. Duboko sam udahnula i zagledala se u svoj lik. Moja duga tamna kosa, inače uvek sređena i isfrizirana, sad je izgledala nakaradno. Pobogu, šta da radim? Kako ću se ovakva pojaviti među ljudima?

Pre svega, prvo moram smesta da se upristojim. Neću žuriti, već ću sve raditi postepeno. Korak po korak. Dakle, prvo ću se doterati, onda ću otići na opelo, koje uskoro počinje na groblju. Posle sahrane, otići ću na večeru, zatim ću prisustvovati otvaranju i čitanju testamenta. I tek onda ću se pozabaviti mužem.

Izašla sam iz ženskog toaleta pravih leđa, zabačenih ramena i s lažnim osmehom na usnama. Dama uvek mora da vodi računa o izgledu, čak i onda kad joj se ceo svet uruši pod nogama, i to u kabini ženskog toaleta.

Protokol je nalagao da se Marti, Betsi i ja vozimo do groblja u istoj limuzini. Kad sam ušla u auto, njih dve su se nešto došaptavale. Ona

krofnica sala što je štrčala kroz rupu na mojoj čarapi podsetila me je da još imam smrtonosno oružje pri ruci. Mogla bih ih obe zadaviti najlonkama i svakoj zabiti po polovinu čokoladice u usta i zatim svima reći da su se jadvnice ugušile lijući suze za pokojnom bakom Gertom.

„Kako se držiš? Jesi li dobro?“, upitala me je Marti.

„Dobro sam“, odgovorila sam joj kratko.

„Ne bih rekla. Izgledaš kao podgrejan leš“, kazala je Betsi.

„Važno je da ti izgledaš besprekorno“, odbrusila sam joj ironično.

Marti je odmah stala u Betsinu odbranu: „Zašto joj se obraćaš takvim tonom, Trudi? Šta ti je? Samo je htela da te oraspoloži. Nismo znale da ti je baka Gerta baš toliko značila. Nama dvema baš je drago što je matora veštica konačno odapela i što ćemo ubuduće moći mirno da kupujemo u samousluzi ne plašeći se da ćemo naleteti na onaj njen urokljivi pogled.“

„Nije pristojno ružno govoriti o pokojnicima“, rekla sam.

„Je li? A lepo je ružno se obraćati živima?“, odbrusila mi je Marti.

Okrenula sam glavu na drugu stranu i zagledala se kroz prozor.

Budući da su pomislile da tugujem ili da sam se nadurila, njih dve nastavile su da razmenjuju tračeve: o tome čije dete je u sukobu sa zakonom, ko s kim spava i ko koga vara. Mada mene te priče nisu zanimala, ipak bih volela da imam spisak imena svih tih ženturača koje rasturaju tuđe brakove. Volela bih da vidim imena svih tih žena iz Tišominga, u Oklahomi, i okolnih mesta, s kojima je spavao moj suprug. Izgleda da se porodični mir uvek debelo plaća. Sudeći po bolovima u stomaku, rekla bih da ću svoje dugogodišnje ćutanje platiti čicom na želucu.

Trojica meni nepoznatih muškaraca iz Gertine crkve pomogla su nam da izađemo iz limuzine i potom su nas ispratila do groblja. Sudeći po njihovim snuždenim pogledima, izgleda da su njih trojica očekivala da ćemo se nas tri raspadati od plaća, pa su sad delovali razočarano jer se to nije desilo.

Nosači su postavili svetloružičasti sanduk na postolje prekriveno veštačkom travom, a zatim su se svi okupili oko njega. Pred kovčegom su stajale tri stolice namenjene nama trima, ucveljenim sestričinama. Kad

smo se smestile, osetila sam kako mi se znoj sliva niz vrat i leđa kvaseći široku gumu na rubu mog grudnjaka, koji mi se duboko usekao u rebra. Ona krofna sala još me je žuljala na butini i, ma koliko se ja meškoljila, nije htela da se vrati na mesto. Onako potištena, nisam mogla da razmišljam ni o čemu drugom osim o tome kako da ubijem ove dve glasonoše, koje su mi sasvim slučajno prenele jezivu poruku da me muž vara od samog početka braka. Trebalo je da mi sve to kažu u lice čim su saznale za njegova neverstva, a ne da mi se ovako podlo podsmevaju iza leđa.

„Okupili smo se ovde da bismo se oprostili od Gertrude Elizabet Martin i da bismo joj odali poslednju počast. Naša Gerta proživela je dug i srećan život, i sada se nalazi na boljem mestu. Nestala je nenadano i tiho iz naših života i otišla da se sretne sa Isusom“, izgovorio je sveštenik.

Isus bi trebalo dobro da se pripremi za susret s mojom tetkom jer, kad ona bude prošla kroz kapiju raja, tamo više ništa neće biti isto. Sveti Petar trebalo bi da baci onu svoju crnu knjižicu sa imenima zaslužnih pokojnika, jer će baka Gerta stići kod njega noseći pod miškom svoju prerađenu verziju.

Onda je hor zapevao *Amazing Grace*, ali ja nisam čula ni stih te pesme. Zatim je sveštenik očitao molitvu i, čim je izgovorio *amin*, oko nas tri su se sjatili neki ljudi.

„Budi jaka, Trudi“, rekla mi je Dejzi Blek. „Gerta ne bi volela da dugo tuguješ za njom. Ponesi samo lepe uspomene i biće ti lakše da prebrodiš ovaj težak period.“

Lepe uspomene? Plašim se da bih ubrzo izgubila oslonac i pala na veliku zadnjicu. Ta žena nije normalna.

Posle nje prišla mi je neka sedokosa starica, zagrlila me i šapnula mi na uho: „Gerta je bila velika dama. Trebaće ti dosta vremena da zauzmeš njeno mesto.“

„Vreme je za večeru“, šapnula mi je Betsi i zaputila se prema limuzini kojom je trebalo da se odvezemo nazad u crkvu.

„Iskreno se nadam da je jedna od vas dve napravila onu pikantnu pileću salatu“, rekla sam.

Nije je bilo sramota čak i da pocrveni. „Nisam znala da toliko voliš tu moju salatu. Mislim, znala sam da je često spremaš mužu, jer si mi to jednom sama rekla, ali nisam znala da ti je to omiljeno jelo.“

„Naravno da obožavam tu salatu. Pravim je bar jednom nedeljno za Drua. Ako je moj muž ne bi dobio za večeru makar jednog utorka, odmah bi podneo zahtev za razvod braka.“ Zadivljujuće je koliko je lako bilo poigravati se s njom i koliko sam uživala u tome.

Mogla bih se zakleti da sam čula baka Gertin glas kako mi šapuće na uho da prava dama mora stoički podneti sve nevolje i pritom ostati dostojanstvena i ponosna. Pretpostavljam da je time želela da mi kaže da budem i obazriva, ali meni sad stvarno nisu bile važne sve te njene zastarele južnjačke govorancije kojima me je obasipala celog života. Došlo mi je da spustim sve prozore na limuzini i da iz sveg glasa zaurlam na onaj jedini beli oblačak koji je lebdeo na kristalnoplavom letnjem nebu: *Nemoj više da mi drobiš o dostojanstvu i ponosu! Toliko sam ljuta da bih mogla ubiti nekog, recimo Betsi i Marti za početak, svejedno kojim redosledom. Zato, ponesi sve te svoje savete u raj, pa ih tamo prosipaj kome god hoćeš! I nemoj više da mi šapućeš u uho! Verovatno si i ti znala da me Dru vara, pa se ipak nisi pretrgla da mi to kažeš!*

Nisam to učinila. Umesto toga, samo sam se dublje zavalila u sedište i ćutke prekrstila ruke na grudima. Šta da radim? Kako da postupim, za boga miloga? Svojom mizernom školskom platom ne bih mogla da platim stanarinu i račune ni u šumskoj kolibi na obali reke Vašite. Da li da progutam ponos, zaogrnem se dostojanstvom i ponašam se kao da se ništa nije dogodilo? Ali, ipak, Dru me je varao godinama. Svi u gradu su to znali izuzev mene, *jadne, glupe Trudi*.

Kad bi se sad baka Gerta pojavila u ovoj limuzini, rekla bi mi da prestanem da krivim rođake za ono što su izgovorile, već da ljutnju usmerim prema pravom krivcu. Kazala bi mi da uradim sve ono što je potrebno da bih ponovo ljudima smela da pogledam u oči. Verovatno bi me i nalupala po stražnjici zbog toga što sam nameravala da zadavim ove dve alapače umesto da gnev usmerim ka lažljivom, prevrtljivom, sebičnom i dvoličnom mužu.

Marti se tiho nakašljala ne bi li time privukla moju pažnju. „O čemu to razmišljaš, Trudi? Izgledaš kao da si upravo ugledala utvaru.“

„O baki Gerti“, odgovorila sam joj.

Betsi je izvadila pudrijeru i natapkala lice svežim slojem pudera. „Šta ćeš učiniti ako ti budeš nasledila onu groznu kuću? Nas dve smo već odlučile šta ćemo uraditi s tom prokletinjom.“

Čutala sam.

„Dakle?“, navaljivala je Marti.

„Mislim da je Gerta najverovatnije ostavila kuću crkvi i da će nama trima pripasti tek nešto od njenog nakita. Sveštenici će lako prodati tu kuću i plac i tim novcem kupiti nov tepih i orgulje za crkvu“, rekla je Betsi i odmah zatim začutala. „Bože, stvarno nije u redu da ovako govorim. Žena se još nije ni ohladila.“

Čuvši ovo, Martine usne i oči pretvorile su se u tri ravne linije. „Zašto se pretvaraš da ti je žao? Matora je bila zlo. Iskreno se nadam da meni nije ostavila ni parče tog prokletog nakita. To je poslednje što bih želela da imam. Ne želim ni ono njeno smeće koje je decenijama kupovala po rasprodajama. Ne treba mi ništa od svega toga.“

Betsi je glasno uzdahnula. „Najverovatnije ćemo naslediti gomilu opomena za neplaćeni porez i kuću punu termita, pa ćemo onda sve tri da se češemo po glavi kako da sve to poplaćamo.“

„Prestanite da spremate ražanj dok je zec još u šumi“, odbrusila sam im.

Marti je zinula i stavila ruku preko usta. „Zvučala si isto kao Gerta. Kunem se, čak ti je i glas bio isti. Jesi li sigurna da se Gertin duh nije uvukao u tebe?“

Tako sam je sasekla pogledom da je smesta začutala. Samo se stresla, okrenula glavu prema prozoru i ostala u tom položaju celim putem do crkve. Kad se pogrebna limuzina zaustavila, Betsi se zakikotala ne bi li sme hom ublažila napetost, međutim, njen glas je zazvučao kao jezivo kreštanje. „Evo nas! Stigli smo. Prvo večera, zatim čitanje testamenta. Jesmo li spremne?“

Njih dve izletele su iz limuzine i potrčale ka crkvi kao da ih goni čopor gladnih vukova. Nisam znala da iko može toliko brzo trčati u cipelama sa štiklom od deset centimetara, ali one ipak jesu. Da sam pokušala da ih stignem, verovatno bih se prosula po onom parkingu koliko sam duga i široka.

Polako sam koračala prema sali gde je bila organizovana večera. Ona blagajnica Čeriti, koliko se sećam iz njihovog razgovora, ima vitko, zategnuto telo i ravnu, plavu kosu. Preciznije rečeno: nosi kratku frizuru. I ja sam oduvek volela kratke frizure, međutim, Dru me je ubedio da mi loše stoje, pa sam njemu za ljubav pustila kosu i otad svakodnevno ispravljam kovrdže peglom za kosu i mučim se feniranjem.

Idi u banku i udari ga tamo gde će ga najviše zaboleti, čula sam Gertin glas.

Dru i ja imamo zajednički tekući račun u banci i bar jedan štedni. Budem li počistila oba računa i strpala novac u svoj džep, neću biti ja ta koja će okončati naš brak, već on.

Ali jesam li spremna da živim u istom gradu s njim? Mogu li da gledam kako njegove devojke voze nove skupocene automobile? Neka idu dođavola, ja vozim ševrolet impalu staru pet godina.

Neki ljudi ne mogu da jedu kad su pod stresom. Eto, ja ne spadam među takve. Po mom mišljenju, hrana može da izleči sve boljke. Depresiju. Dosadu. Napad besa. Čokoladni kolač odlično pomaže kod uraslih noktiju, dok slani čips savršeno iskorenjuje bubuljice. Toliko dugo sam sve ovo ponavljala svojim masnim ćelijama da je moje telo naposletku moralo da poveruje u ove gluposti.

Žene iz crkve pripremile su sva moguća Gertina omiljena jela za koja su recepte pronašle u njenoj svesci. Donele su Gertinu čuvenu krompir-salatu. Piletinu na žaru. Ćuretinu dinstanu na puteru. Zapečeni kukuruzni hleb. Vruće pogačice prelivene topljenim puterom. Čokoladnu tortu s debelom domaćom glazurom. Zapečeni pasulj. Kaserole od kupusa i krompira.

Dok su stajali duž trpezarijskog stola i uzimali hranu, ljudi su uglavnom pričali o tome kako je baka Gerta pripremala ova jela za svaki Dan zahvalnosti ili ih je donosila za obed kad bi neko umro. Ispalo je kao da

su njenom omiljenom hranom pokušali da joj pruže dovoljno snage da se snađe na onom svetu. Jadni oni, nisu znali da mojoj baki nije potrebna dodatna snaga. Ta bi mogla da izazove na dvoboj samog Lucifera i da ga pobedi kao od šale.

Kad sam napunila tanjir, prešla sam pogledom preko sale da potražim slobodno mesto gde da sednem. Tek tad sam uvidela da se jedina slobodna stolica nalazi za stolom za kojim su sedele Betsi i Marti. Pošto nisam imala kud, smestila sam se preko puta njih dve i spustila tanjir pun prekusne hrane na sto. Međutim, kad sam ih pogledala, odjednom me je spopala muka. Baš nije fer što su njih dve u istom danu uspele da mi unište i život i apetit.

„Jesi li sad malo bolje?“, upitala me je Betsi.

Odgurnula sam tanjir od sebe. „Nisam gladna. Moram da udahnem malo vazduha. Videćemo se posle na otvaranju testamenta.“

Marti se obratila Betsi dovoljno glasno da sam mogla da je čujem. „Koji je to đavo ušao u nju?“

Znajući da se zemlja nad Gertinim kovčegom još nije dovoljno slegla, i da bi ona lako mogla prokopati sebi put do ove dvorane bude li čula da sam napravila scenu, zadržala sam jezik za zubima i nisam im rekla *šta je to spopalo jadnu, debelu, zapuštenu Trudi*. Umesto toga odšetala sam se do glavne crkve i sela na drvenu klupu, na mesto na kom je moja baka obično sedela na nedeljnim misama. Ponovo sam se rasplakala. Nije me uopšte bilo briga za to što mi se lice ponovo umrljalo maskarom. Uostalom, nisam došla na svadbu, već na sahranu i plakaću do mile volje i brisati suze nadlanicom.

Iznenada sam osetila nečije prisustvo, i to toliko snažno da sam morala na trenutak da zastanem pre nego što sam pogledala ulevo. Naravno, pored mene nije sedela Gertina avet; više se radilo o nekom čudnom, neprijatnom osećanju. Nešto slično sam osetila kad me je jednom prilikom baka uhvatila kako kupujem smrznutu ćurku za Dan zahvalnosti. Usledila je polusatna govorancija o tome kako se ćurke kupuju žive na farmi i onda se ručno kolju, šure i čerupaju. Ja da koljem, šurim i čerupam ćurku? Ni u ludilu ne bih umela to da izvedem. Kao i onda, tako

sam i sada osetila da Gerta ima novu lekciju spremljenu isključivo za mene, samo što ovog puta nisam želela da je čujem.

Trepnula sam nekoliko puta i pustila da me prođe ono čudno osećanje. Suze su mi se osušile na licu. Odjednom me obuze snažna želja da nešto razbijem. Mogla bih sad ustati i golim rukama iščupati propovedaonicu i tresnuti je o zid, a onda preći na lomljenje drvenih klupa. Znala sam samo to da nema nikakve svrhe da ubijem Betsi i Marti. S njima dvema pozabaviću se kasnije. Ali Dru Vilijams bio je nešto sasvim drugo. On mi se zarekao na vernost, i to baš ovde, u ovoj crkvi, pred ovim oltarom, pred mojim roditeljima i pred bakom Gertom. To što je lagao mene, boga i moje roditelje moglo mu je nekako i proći, ali to što je slagao moju baku debelo će mu se obiti o glavu. Pogotovo sad, kad je stekla ko zna kakve moći na onom svetu. Bolje bi mu bilo da se dovede u red i prestane da me vara, jer bi mu se u suprotnom lako moglo dogoditi da uskoro stoji na uglu ulice s konzervom u ruci i moli prolaznike da mu ubace poneki novčić u nju.

Da li mu ona utegnuta gospođica Čeriti sada pravi društvo na poslovnom putu ili je ta šmizla ipak na svom radnom mestu u banci? Nema mi druge. Moram da podignem novac sa onih računa. A šta ako naletim na gospođicu, utegnutu blagajnicu? Baš me briga. Istrešću bes na njoj dok se Dru ne bude vratio s puta.

„Izvini. Jesi li dobro?“, izgovorio je nečiji izuzetno muževan glas negde u visini mog lakta.

Pocrvenela sam do ušiju, uplašivši se da sam neku od svojih grešnih misli nehotice izgovorila naglas. Taj glas bio je dubok i meni donekle poznat. Podigla sam glavu i susrela se s kristalnoplavim očima Bilija Lija Takera.

„Dobro sam“, odgovorila sam.

„Sedeo sam pozadi i razmišljao o Gerti kad si ušla. Odmah sam se zapitao da li si dobro, jer mi se učinilo da si plakala, Trudi“, rekao je.

Dok smo išli u osnovnu školu, Bili Li Taker bio je štreberčina s velikim Š, a kasnije je postao lokalna maskota i čudak. Uvek je nosio plava radna odela i naočare s debelim staklom i sedeo sam u nekom uglu s

knjigom u ruci. Zbog toga smo ga moje drugarice i ja stalno zaobilazile u širokom luku.

Nije se promenio ni kao tinejdžer. Samo je izrastao i izvukao se, ali su mu zato stakla na naočarima postala još deblja. Dok su se svi ostali momci šepurili u uskim farmerkama i košuljama upasanim u njih, Bili Li je nastavio da nosi svoje besprekorno čiste, uštirkane široke kombinezne s lanenom kariranom košuljom ispod tregera. Nije se zanimao za američki fudbal, što je u Tišomingu bio greh nad grehovima. Nije se zanimao ni za košarku, što je u ovoj sredini takođe bilo neoprostivo. Nije pio alkoholna pića. Nije ni pušio niti je subotom uveče jurcao po gradu u otvorenom kamionetu. Sve sam greh do greha.

Sad je sedeo iza mene obraćajući mi se polušapatom punim poštovanja. „Smem li da sednem pored tebe?“

Mada mu nisam ništa odgovorila, ipak je seo na kraj klupe u mom redu. „Po meni, ono tamo nije u redu. Svi sede, jedu i smeju se. Kako mogu da se ponašaju tako srećno i opuštено, kao da je sasvim običan dan?“

Bili Li je i sad ostao isti, s tom razlikom što se sad na njegovom četvrtastom licu urezalo nekoliko bora, što je bilo sasvim normalno budući da smo nas dvoje vršnjaci. I dalje je bio jednako visok i mršav, međutim, ono što je najviše privuklo moju pažnju i odvrátilo mi misli od Drua bilo je njegovo besprekorno moderno odelo. Ako nije bio original armani, neka me đavo odnese!

„Kako bi po tebi ovo trebalo da izgleda?“, upitala sam ga.

„Gerta je bila velika dama. Trebalo bi sad svi da sede u tišini misleći na nju i na radost koju je svima za života pružala.“

Gerta, dama? Gde li je ovaj dosad živeo? U nekoj pećini? Jadni Bili Li, njemu izgleda nisu sve kože na broju. Baka Gerta donosila je ljudima radost? Ovaj mora da je sišao s uma. Moja baka išla je svetom i prosi-pala oko sebe gorčinu, nametala je ljudima svoje mišljenje, ponašala se zapovednički i volela svima da komanduje. Ali radost? Mislim da tako nešto niko od nje nije dobio.

„Trebalo bi da sada sede ovde s nama, a ne da se ponašaju kao da im je drago što je Gerta umrla.“

Ne, njemu stvarno nisu bile sve koze na broju. Tim ljudima *jeste* drago što nje više nema.

„Ona je bila najmudrija žena koju sam poznavao i najljubaznija komšinica. Bila je plemenita i nežna. Takva se žena još dugo neće roditi u ovom okrugu“, nastavio je Bili Li.

Poslovice kaže da svaka ptica svome jatu leti. Sad vidim da je potpuno tačna. Baka Gerta i Bili Li svakako su pripadali istom soju. Soju čudaka i totalnih osobenjaka.

„Nisam znala da još živiš u kući svoje bake i dede?“

Meni nije bilo teško da budem ljubazna. Međutim, sad mi je na pameti bilo samo to kako da se izgubim iz crkve, a da pritom ne ispadnem nepristojna prema Biliju Liju.

Slegnuo je ramenima. „Rođen sam u toj kući i oduvek živim u njoj.“

„Razumem. To znači da si dobro poznavao Gertu?“

„Naravno. Bila mi je prva komšinica i najbolja prijateljica.“

Koliko god da sam sve ove godine proživela s glavom u pesku i dupetom u vazduhu, ipak sam znala skoro sve o vršnjacima s kojima sam išla u srednju školu – znala sam gde ko živi, gde ko radi, koliko dece ima, da li je u braku ili je razveden, koliko je ko imao ljubavnih veza i koliko je puta neko nekog prevario. Ukratko, znala sam skoro sve ono što su znale i moje rođake Marti i Betsi. Odnosno, tako sam bar do jutros mislila jer, očigledno, o Druu Vilijamsu nisam znala ništa, baš kao ni o Biliju Liju Takeru.

Ime mog supruga, koje mi je u tom trenutku proletelo kroz glavu, vratilo me je u brutalnu sadašnjost. Nikad nisam volela sukobe. Ne podnosim ih ni sada. I stvarno ne znam kako ću uspjeti psihički da se pripremim za raspravu s njim, što je neminovno sledilo.

„Mislim da bi sad trebalo da se vratim na večeru“, rekla sam.

„Ja ću još malo ostati ovde.“

„Trudi? Gde si?“, čuo se Betsin glasan šapat negde kod ulaza u crkvu.

„Ovde sam.“

Šta li će moja rođaka Betsi reći Marti o jednoj, kukavnoj Trudi, kad bude videla da ta ista Trudi sedi u polutami crkve u društvu jednog Bilija